

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRETPLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.— OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VIII. BROJ 5. Sibenik, 31. siječnja, 1937.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Ozbiljna riječ

U ozbiljnim vremenima potrebna je i ozbiljna riječ. Dok se lađa ljulja na uzvalovljenom moru kao kakva mala drvena krhotina, mornari gledaju na zapovjednika broda i očekuju njegovu promišljenost i odlučnu riječ.

Jasno je da su naša vremena ozbiljna, kao i to da plovimo u lađi koja se sunovratno njiše na bučnim valovima savremenih društvenih prilika. Zato je i nama potrebna ozbiljna zapovjednička riječ, koju nećemo prihvatiti samo kao savjet nego i kao zapovijed.

Početak ovog mjeseca sastadoše se u Zagrebu skoro svi naši biskupi i održaše svoje godišnje konferencije. I oni, poslije petdnevnog vijećanja, kao zapovjednici na lađi koja se nalazi u opasnosti, progovoriše svečano i ozbiljno: — na sve svoje vjernike uputiše pastirsko socijalno pismo.

Pismo je prilično dugo. I mnogo je u njemu odlučnih riječi i snažnih misli. Tako odlučnih i snažnih da im se niko, ko je razuman, neće suprotstavljati.

»Rad mora hraniti radnika!« — Tako nam pišu u svom pismu.

Bog nam je prepustio zemlju da je obrađujemo. I ona ne rađa nijedan plemeniti plod bez naše suradnje. Bez rada se ne bi talasala žitna polja, niti bi dozrijevalo jedno i slatko grožđe u veselim vinogradima; bez rada ne bi se dizale kuće ni ponosni zvonici, niti bi lađe i parobrodi rezali meku površinu mora.

Rad je izvor svega blagostanja, civilizacije i kulture. — A što mi vidimo? Da se rad najmanje poštuje i najmanje naplaćuje! Da su žuljevite ruke najmršavije i umorna čela najbljeda! A da je, više puta, najlagodniji život onima koji, ne brinući se za ništa, mirno sjede od jutra do mraka i griškaju najzabranije slatkiše zalivene s aromatičnim likerima.

Rad mora hraniti radnika! Ne samo onoga koji se provlači kroz rudokopne rovove ili sluša reske glasove tvorničkih svizdaljki, nego svakoga radnika. Rad mora hraniti seljaka koji plućom pluži i među svježim brazde baca pšenično zrnje, kao i onoga koji, možda sjedeći za niskim stolom, svojim duhom uzgaja nova pokoljenja ljudi ili na papiru baca misli kako da se čovječanstvo uveći i unaprijedi.

Pastirsko pismo našega biskupa za „Papin dan“

Molimo za Papu našega Pija XI

Petnaest se godina navršuje da na vjekovnoj Petrovoj Stolici slavno vladā i mudro vodi Kristovu Crkvu

PAPAPIO XI.

Ogromna katolička Obitelj, okupljena u duhu oko Zajedničkog Oca, proslaviće i ove godine značajni dan kad je PIO XI izabran za Vrhovnog Glavara i Pastira Kristova stada (6 veljače 1932) kao što i velebitni dan kad je Njegova Uzvišena Osoba okrunjena (12 veljače 1922) Papinskom Tijarom, simbolom najveće vlasti i časti na zemlji.

Oba velika događaja mi ćemo, u neajelju 7 veljače 1937, svečano proslaviti poā jednim imenom:

„PAPIN DAN“.

U teškom času koji proživljuje mučeno i nemirno čovječanstvo oči su katoličkih naroda i kršćanskog svijeta okrenute prema Vatikanskom svjetioniku, koji uvijek rasvjetljuje staze istine, pravde i mira.

Danas kao možda nikada veličajni i sveti Lik PAPE oasjeva neobičnom svjetlošću u sadašnjoj duševnoj tami!

PAPA je vladar carstva duša i nosilac vječnih ideja — PAPA je pretstavnik Boga, vječnosti i čuvar moralnih vrijednosti među ljudima — PAPA je prvi propovjednik Kristova Evanđelja i nepogrešivi Učitelj i tumač Kristove nauke!

Odatle i veličajna i uzvišenost i značenje PAPE u svijetu i danas i uvijek u povijesti čovječanstva. Ne mari koje On ime nosi, u koje doba vladā, kakve je djelatnosti, PAPA je uvijek živi PETAR, Zamjenik KRISTA Gospoāa, koji živi u svojoj Crkvi u svojim namjesnicima. Katolici Ga stoga neizmjereno štiju, slušaju i toplo, snažno i žarko ljube.

Ovogodišnju radost „PAPINOG DANA“ pomućuje bolna pomisao āa naš Zajednički Otac od više vremena boluje i teško trpi. PIO XI i u svojim patnjama āivan je Učitelj. „Ove godine — u svom božićnom govoru kazao je Sv. Otac — Božanska āobrota Nam je dozvolila da molitvama, djelima i žrtvama tolikih drugih i Mi nešto doprinesemo Našom bolešću“. — PAPA trpi ali On sve namjenjuje i upravlja Bogu za svoje ārage sinove, za one koji više trebaju pomoći i utjehe. PAPA moli u svojim bolima za bjeādnike, grešnike, bolesnike i umiruće. — U Njegovoj bolesti oasjeva u nekoj neobičnoj ljepoti apostolat molitve i žrtve što On toliko puta vjernicima naglasuje i preporučuje.

Duboko āira stjednoga Starca, bolesnog Oca, ljubav Njegove bezbrojne ājece, koja saosjeća s Njim i zārzuje se u molitvi. „Tu patnju Nam je božanska āobrota — kazao je Papa u božićnim čestitkama — neposredno i obilno nadoknadila divnim i uzbudljivim izrazima saučešća preko molitava, o kojima sa svih strana, iz svih ājelova Crkve posljednjih dana dolaze sve češći glasovi i tješe Zajedničkog Oca“.

Dragi vjernici!

Ovogodišnji „PAPIN DAN“ mora āa bude „DAN MOLITVE“. Katolici neka svoje tople molitve uprave Bogu za preāragodjeni život PAPE PIJA XI. Sva āobra djela, sve žrtve, pobožnosti i sv. pričesti ovoga āana neka su za Našeg OCA da što prije ozāravi, i to potpuno.

Baš istoga āana u nedjelju 7 veljače zakljuće se XXXIII Medunarodni Euharistički Kongres u Manili na Filipinama, koji se otvara 2 veljače. Sv. OTAC po Svomu Legatu biće prisutan na ovome Kongresu. Euharističnom ISUSU āizāe se Toga dana i žarke molitve za Namjesnika Kristova. Buāimo u duhu sjedinjeni i mi u neajelju 7 veljače s ogromnim brojem ućesnika na Euharističkom slavlju u Manili. Naše molitve i sv. pričesti neka imaju i ovu nakanu.

Svećenici i āušobrižnici u nedjelju 31. t. mj. ili na blagdan Svijećnice po svim crkvama šibenske biskupije i apostolske āadministracije proćitāe ovo pismo preko službe Božje. Gāje ima više misa neka se ovo učini preko svake sv. mise i pri popoānevnoj pobožnosti. Neka āušobrižnici potaknu vjernike shoānim rijećima da što ljepše i svećanije proslave „Papin Dan“ i Euharistički Kongres u Manili. U svakoj župi služba Božja mora āa bude kao što biva u najvećim blagāanima. Propovijed ima biti o Papi (De Primatu). Iza svećane mise neka se zapjeva „Tebe Boga hvalimo“ pred izloženim Svetotajstvom.

Gāje ima više misa dopuštām āa svećana Misa bude zavjetna Misa (Nastavak na 2 strani.)

S kratkom, ozbiljnom rijećju: rad mora hraniti radnika!

Ćitajte »Katolik«

Plaća radnika — oca obitelji mora biti tolika da s njom može pristojno preživiti on, njegova žena i nejak mu djeca!

To je poklik naših biskupa, a to je i zahtjev one pravde koja ima svoju najjaću i najvjerodostojniju obranu u Evanđelju.

Međutim nam dolaze neki, s crvenom perjanicom na glavi, i kažu nam: Samo mi tražimo pravdu, i jedino smo mi njezini iskreni borci.

Kako su te umišljene rijeći plitke i zastarjele, kad ih postavimo pred evandeosko ogledalo! O, niko nikada neće sastaviti bolji, temeljitiji i odlučniji socijalni program za pravedno uređenje ljudskog društva, nego što je onaj koji je nekoć proglasio Bog-čovjek, a koji se danas nalazi zapisan u knjigama četiriju evanđelista!

Ovako zvone rijeći evandeoskog socijalnog zakonika o radu u biskupskom pismu:

Po nauci našega Spasitelja, koji je uspostavio čovječansku vriednost u svakom čovjeku, bio on gospodar ili sluga, bio on bogataš ili siromah... mi, kao radnici na njivi Gospodnjoj, pružamo svoju ruku onom mukotrpnom radniku u tvornici i na seljaćkim njivama, te dižemo njegov rad do pune cijene. Tražimo za taj rad punu naplātu od svih koji unajmljuju radnikovu snagu. Dižemo otvoreno svoj glas za socijalnu pravdu i za svakoga radnika kao čovjeka, jer svaki nosi u svome patnićkome i smrtnome tijelu i neumrlu dušu.«

Naši biskupi progovoriše ozbiljnu rijeć, a mi smo tu da je provadamo i provedemo u djelo.

Ig.

Katolićke pobjede

PRELAZI NA KATOLICIZAM

U zadnje se vrijeme u okolici Zenevskog jezera opaža utješna pojava. Izgleda da je cijele krajeve zahvatio neki val prelaženja u katolićku Crkvu. Veliki je, naime, broj onih koji su već prešli, a nova prelaženja se zbivaju neprestano.

Zanimivo je to da se sva ta obraćenja događaju na vlastitu inicijativu, bez propagande.

PET PUTA

U prosincu prošle godine su bili u Bernu (u Švicarskoj) na sjednici Saveznog predstavništva izbori za predsjednika Saveznog vijeća, koji je ujedno i predsjednik republike. Već po peti put je izabran Josip Motta. Tom prilikom je predsjednik sjednice Saveznog predstavništva rekao izabranom predsjedniku:

„Zemlja odaje priznanje vašoj konciliantnosti i političkom poštenju. To su kreposti, koje su obje kuće ponukale da vam već i prije povjere nešto predstojnika (ministra) saveznog odsjeka za vanjske poslove. Ako tražimo koje su vas duhovne snage vodile u vašoj političkoj djelatnosti, držim, da to nalazimo u svijetlom trojstvu: naše kršćanske vjere, vaše vjere u naš puk i vaše vjere u čovječanstvo. Neka bi vas te snage još dugo vremena podupirale, da bi u nastavku svoga zvanja mogli raditi za dobro i sreću Švicarske.”

Josip Motta ima 65 godina. Sveučilišne nauke je završio na katoličkom sveučilištu u Fribourgu, a kasnije u Münchenu. Rano je pristupio katoličkoj konzervativnoj stranci i postao joj šef. God. 1911 je postao ministar za financije, zatim ministar vanjskih poslova. Kao takav poznat nam je iz sjednica Društva Naroda. Nastupa uvijek kao iskreni pristaša mira. Nada sve se ističe njegova nepokolebiva vjernost katoličkoj Crkvi i njegov uzorni obiteljski život.

PROTIV PRLJAVSTINE

Upliv filma je silan. Postao je uzgojiteljem i prosvjetiteljem naroda. Zato nam postaje jasno zašto se američki katolici toliko zauzimaju za kino. I svim silama se bore protiv loših filmova.

Tako američki isusovac Danijel Lord vodi pokret protiv nečudorednih filmova. Svi biskupski listovi u Sjedinjenim Državama su u isto vrijeme najavili žestoku borbu protiv takvih filmova i počeli s popisivanjem članova za Legiju Pristojnosti. Lozinka im je: nečedan i nemoralan film... samo za nečedne i nemoralne ljude!

Uspjelo je preko očekivanja. Broj članova je narastao do 10 milijuna. Legija Pristojnosti je počela pregovarati sa Hollywoodom. I tu su uspjeli! Glavni odbor je udovoljio njihovim zahtjevima.

U slučaju da se proizvađači filmova ne bi držali obećanja, američki je episkopat zaključio, da će za neko vrijeme svima vjernicima u Americi zabraniti posjećivati kino.

NEPRIJATELJ CRKVE BRANI VJERONAUKE

Vodeću ulogu imade u Meksiku Antonio Soto Goma, neprijatelj katoličke Crkve. Jednom je zgodom imao govor koji je vrijedno zapamtiti. Citava dva sata govorio je: abranim vjernicima da je vjeronauk u školi potre-

„De anniversario electionis seu coronationis Summi Pontificis” kao u misalu „in jesto Cathedrae S. Petri” 18 siječnja, in colore albo, cum Gloria, unica oratione pro Papa, sine ulla commemoratione, Creatio, praefatione apostolorum et ultimo Evangelio s. Joannis.

Pređ svečanošću tri dana, naime 4, 5 i 6 veljače slaviće po svim crkvama ujutro, u podne i uvečer. U subotu, u prevečerje, u 17 sati, a u nedjelju ujutro u 6 sati i u podne zaslaviće sva zvana svih crkava u šibenskoj biskupiji i apostolskoj administraciji za pola sata.

Vjernici, osobito članovi(ce) društava Katoličke Akcije i vjerskih društava neka pristupe na „Papin Dan” sv. Pričesti, koju neka namijene za sretuo i dugo vladanje PIJA XI i za Njegovo dragocjeno zdravlje, kao što i po nakani Euharistijskog Kongresa u Manili.

U stolnoj bazilici u Šibeniku u 11 sati biće pontifikalna zavjetna Misa za PAPU. U 17 sati također u bazilici biće propovijed o Papu, a zatim pređ izloženim Svetotajstvom ispjevaće se „Tebe Boga hvalimo” sa molitvom za Papu.

U onim mjestima, gdje je moguće, neka se obavi i vanjska svečanost naime prigođna Akademija u počast Sv. OCU.

Šibenik, 26 siječnja 1937.

Dr. Fr. JEROLIM MILETA s. r. biskup i apost. administrator

ban. Jedino katolički moralni nauk može spasiti Meksiko od gotove propasti. Među ostalim je rekao:

„Zločin je bio kad smo križ i evanđelje otstranili iz škola. Posljedice toga nepromišljenog koraka već možemo opaziti.”

To je kao grom iz vedra neba djelovalo na slušatelje koji su se sastali da čuju kako imaju progoniti Crkvu.

Više se puta događa da zavedene dovedu na pravi put istine teški udarci sudbine.

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 31 I: — Nedjelja šezdesetnica. — Spomen sv. Petra Nolska, priznavaoca.

Ponedjeljak, 1 II: — Sveti Ignacije, biskup i mučenik.

Utorak, 2 II: — Svijećnica. Svijećnica je bila nekada zapovijedani blagdan, a sad to više nije. — Četrdeseti dan poslije rođenja došla je Bl. Dj. Marija u hram da prikaže Isusa i da prinese žrtvu za očišćenje. Taj događaj danas slavimo. Danas se u crkvama blagoslivljaju svijeće; taj običaj je utemeljen u riječima starca Šimuna: „Sad otpusti slugu svoga, Gospodine, jer vidješe oči moje spasenje tvoje... svijetlo na rasvijetljenje naroda”...

Srijeda, 3 II: — Sveti Blaž, biskup i mučenik. Sveti Blaž je bio najprije liječnik, a onda biskup u gradu Sebasti u Armeniji. Kako je jednom izliječio nekog dječaka kojemu je bila u grlu zapela riblja kost, to se uveo običaj da se na njegovu svetkovinu obavljaju blagoslov grla ili grlićanje.

Četvrtak, 4 II: — Sveti Anarija Corsini, biskup i priznavaoca.

Petak, 5 II: — Sveta Agata, djeвица i mučenica.

Subota, 6 II: — Sveti Tito, bi-

skup i priznavaoca. — Spominje se i sveta Doroteja.

Nedjelja šezdesetnica

Citanje poslanice blaženoga Pavla Apostola Korinćanima (II 11, 19—33 i 12, 1—9): — Braćo! Rado podnosite bezumne, kad ste sami mudri. Jer podnosite, ako vas ko u ropstvo baca, ako ko proždire, ako ko grabi, ako se ko uznosi, ako vas ko po obrazu bije. Na sramotu govorim, kao da smo mi bili slabi u tom. Cim se ko ponosi (kao bezuman govorim), ponosim se i ja: Židovi su, i ja sam; Izraelci su, i ja sam; potomci su Abrahamovi, i ja sam; službenici su Kristovi (kao bezuman govorim), ja sam još više, više sam se trudio, više sam puta bio po tamnicama, preko mjere rana zadobih, mnogo puta sam bio u pogibelji smrtnoj. Od Židova sam primio pet puta četrdeset manje jedan udarac. Tri puta sam bio šiban, jedamput kamenovan, tri puta sam doživio brodom, noć i dan topio sam se na pučini morskoj. Često sam bio na putovanju, u pogiblima od rijeka, u pogiblima od razbojnika, u pogiblima od zemljaka, u pogiblima od pogana, u pogiblima u gradu, u pogiblima u pustinji, u pogiblima na moru, u pogiblima od lažne braće; u trudu i mucu, u mnogom nespavanju, u gladi i žeđi, u mnogom postu, u studeni i golotinji. Osim onoga što je izvana, nastojanje moje svagdašnje, briga za sve Crkve. Ko oslabi, i ja da ne oslabim? Ko se sablazni, i ja da se ne raspalim? Ako se treba hvaliti svojom ču se slabošću hvaliti. Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji je blagoslovljen na vijeke, zna da ne lažem. U Damasku namjesnik kralja Arete čuvaše grad Damask da me uhvati; i kroz prozor spustiše me u košu niza zid, i tako izbjegoh iz ruku njegovih. Ako se treba hvaliti (no ne koristi), doći ću na videnja i objavljenja Gospodnja. Znam čovjeka u Kristu, koji je prije četr-

naest godina, da li je u tijelu, ne znam, ili bez tijela, ne znam, Bog zna, bio odnesen od trećega neba. I znam za ovoga čovjeka, da li u tijelu ne znam, ili bez tijela, ne znam, Bog zna, da je bio odnesen u raj i da je čuo otajstvene riječi kojih čovjeku nije slobodno govoriti. Ovim ću se hvaliti, a sobom se neću ništa hvaliti, ako ne slabostima svojim. Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih istinu kazao. Ali puštam da me ko ne čijeni više nego što vidi na meni ili što čuje od mene. I da se ne ponese s velikih objavljenja, dan mi je trn u tijelu, andeo sotonin da me udara. Zato sam tri puta molio Gospodina da otstupi od mene. I reče mi: dosta ti je milost moja, jer se sila u slabosti usavršuje. Rado ću se dakle hvaliti svojim slabostima, da se u meni nastani sila Kristova.

† Slijedi sv. Evanđelje po Luki (8, 4—15). — U ono vrijeme: Kad se sakupi veliko mnoštvo naroda te su dolazili k Isusu i iz gradova, reče u prilici: Izide sijaj da sije sjeme svoje. I kad je sijao, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice ga nebeske pozabaše. A drugo pade na kamen, i izniknuvši osuši se, jer nemaše vlage. I drugo pade u trnje, i trnje što zajedno uzraste, pridišu ga. A drugo pade na dobru zemlju, i izniknuvši donese stotruki rod. Govoreći ovo povika: ko ima uši da čuje, neka čuje. A učenicima Njegovim pita ih Ga što znači ta priča. A On im reče: Vama je dano da znate otajstvo kraljevstva Božjega a ostalima u pričama, da gledajući ne vide i slušajući ne razumiju. Ova priča znači: Sjeme je riječ Božja. Koji su kraj puta, to su oni koji slušaju, pa dolazi đavao i uzima riječ iz njihovih srca, da ne vjeruju i da se ne spase. Koji su na kamenu, to su oni koji kad čuju, s radošću primaju riječ, ali ovakorijena nemaju, jer za neko vrijeme vjeruju, a u vrijeme napasti otstupa. A koje pade u trnje, to su oni koji slušaju, ali otišavši zaguše se od briga i bogatstva i naslada ovoga života ne donose roda. A koje pade na dobru zemlju, to su oni koji čuvši, drže riječ u dobru i čistu srcu i plod donose u ustrpljenju.

Sve bliže korizmi

Korizma nam se približava sve bržim koracima. Još malo, pa će za početi četrdesetdnevni post.

Korizmu možemo zamisliti kao veliko svetište, ispunjeno otajstvenom polutalom, bez ukrasnih predmeta kičene ljepote. U to svetište ćemo stupiti upravo na Čistu Srijedu.

Nego, skoro svako svetište, svaka crkva ima pred glavnim ulazom nekoliko stepenica, preko kojih moraju u zaći svi koji namjeravaju ući u svetište. Tako i korizma, to slikovito svetište, ima pred sobom, pred ulazom upravo tri stepenice, preko kojih još se približavamo. Te tri stepenice su tri predkorizmene nedjelje: sedamdesetnica, šezdesetnica i pedesetnica.

siji bacali pred Maloga Isusa.

Da li si zaboravio kad smo, veselo srca, pozdravljali svećenika sa blagosivajte oče?!

Sječaš li se našeg radosnog dječijeg pjevuckanja? Svoje dobre majke koja te je učila molitvice dragom Bogu?

Pravo reci: sječaš li se svega ovoga!? Iskreno mi priznaj: šapće li ti ista tvoja savjest o ovim mislima i uspomenama!?

Siguran sam da te ona prekorava zbog tvoga sadašnjeg života i hoće da te svakako sjeti lijepih djetinjčkih dana. Ali ti na sve to ostaješ hladan. O druže, meni te je iskreno žao!

Crvena avet zahvatila je i tebe u svoje nemilosrdne pandže. Postao si njezinim plijenom. Duboko te je zahvatila svojim otrovnim žalcem. Brižno je vrebala na tebe, videći da je ne izbjegavaš već da ljubiš njezin gorkotrov. Ta grdosija najprije je otrovala tvoje mlado i nevino srce, jer je znala da je tu središte svih tvojih plemenitih misli i želja. I prvi hitac u tvome srcu uperila je na Boga i na a manet tvojih otaca — svetu vjeru.

U prvi mah bilo ti je teško pogaziti vjeru otaca, ali ti se nisi suprosta vljao.

I crvena avet je uspjela! Učinila je da ono što si negda ljubio i štovao

Podlistak

Bolno sjećanje

Napokon sam se smirio. Poslije dugog putovanja vozom, autobusom i taljigama došao sam kući. Mnoštvo uspomena, more slika gradova i sela.

Moram priznati: bilo je lijepo. Tu i tamo bjelina snijega. Ondje primamljivo svijetlo kabareta i barova, a iznutra se čuje pomamni takt poevropeiziranog jazz-a.

Hoću da Vam pričam o jednoj noći koju sam proživio. Noć raspoloženja — noć smijeha i zabave...

To Vam je bilo u Zagrebu.

31 decembra 1936... Znači li što to znači? To je zadnji korak stare grešnice koja nas je nadarila maćuhinjskim darovima: bijedom i nezaposlenošću.

Silvestarska noć... Noć neobuzdane ljudske naravi — noć, bez nadzora, u veselju i smijehu.

Ušao sam u društvu prijatelja i prijateljica. Zašto da vječno budem samac? Zar svijet nema čari i veselih trenutaka?

Jazz je već dreždio punom snagom. Zaparan zadah načas me ustavi, ali pogled na raspojasanost i mladost

povuće me unutra. Tjelesa su se, u ludom taktu foxtrota, okretala dvoranom. Tamo su bacali koriandole. Serpentine su povezale uglove dvorane i dale joj fantastičan izgled.

Sve se smijalo. T mladost i starost. Oči su razbludno letjele dvoranom sa stola k stolu.

Sjeo sam. Za susjednim stolom vesela grupa razbija čaše i ludački se smije.

To je samo početak. Tek je jedanaest, a kad dode ponoć, kad se stara otpravi na zadnji put, tada će Silvestarska noć poprimiti svoj pravi čarobni sjaj. — — —

Ponoć... Pucaju čepovi šampanjskih boca. Razbludni hihot ori se kroz salu. Toče se liker. Bacaju se novci. Primaš ima na gudalu tri stotinjake. Razbijene čaše gutaju novce kao nezasićena neman. Igračke, koriandoli... — Nek se troši, ta, stara prolazi, a novu treba dostojno postaviti na kraljevsko prijestolje.

Likeri — — — novac... Novac i opet — liker.

Jazz je trešio kao pomaman — — —

A vani?

Periferija spava. Hladni zidovi, hladni stanovi. Bijeda je udarila svoj pečat na lica siromaha.

Stara ove noći ide u nepovrat.

Sutra će osvanuti prva zora, prvo jutro Nove godine. Stara sa svojim nakaznim licem i darovima bijede i siromaštva odlazi, a sutra će doći nova!

A što će sobom donijeti? Kakav će dar dati Periferiji — svoj prvi dar? — Opet: bijedu i siromaštvo! Kosti siromašaka će kao i dosada cvokotati od zime, a želudci će monotono pjevati pjesmu gladi — onu iz stare godine.

A kad bi iz kabareta i barova pokupili novac koji se utrošio na šampanjac, likere, razblud... i dali ga Periferiji? — Sirotinja bi se razveselila, čula bi život u njegovoj ljepšoj pjesmi i ne bi — cvokotala!

Ali šampanjac i foxtrot u Silvestarskoj noći, pod taktom bezglavog jazz-a, ne ispuštaju se lako.

Silvestarska noć i sirotinja!

Enigmata

Zalutalom drugu

Druže,

Sječaš li se naših djetinjčkih dana i sanja? Zar si zaboravio ona naša vesela i rumena lica? Znaš li kad smo mi dva skakutali po cvjetnim livadama?

Sigurno se sječaš kad smo, ja i ti, brali rošno, mirisavo cvijeće, osobito na Tijelovo, i u svečanoj ga proce-

Poklade

Prvu stepenicu prekoračismo; danas se već popesmo na drugu: nalazimo se u nedjelji šezdesetnici.

Kroz ovu nedjelju stavlja nam majka Crkva pred oči tri svijetla i uzvišena lika: Nou, svetog Pavla i Krista.

O pravednom Noi, njegovim sinovima, o građenju kovčega i općem potopu čitamo u štenjima ove sedmice.

A zašto to?

Korizma je doba posta i pokore. A postimo i činimo pokoru radi tolikih počinjenih grijeha. Grijeh vrijeđa Boga, i Njegova pravednost ne može dopustiti da grijeh ostane nekažnjen.

Tu istinu nam posvjedočuju i opći potop, koji je poslan od Boga radi zlodjela ljudi. Opći potop je bio od Boga naložena pokora ondašnjim ljudima-grešnicima.

Ali kod općeg potopa nije se pokazala samo Božja pravednost, nego i Njegovo veliko milosrđe. Milosrđe je Božje, naime, spasilo Noa od sveopće propasti, a po njemu se sačuvao i ljudski rod.

Pravednost i milosrđe, — to su dvije Božje odlike, o kojima nikad nije prikladnije razmišljati kao u ozbiljno korizmeno doba, na koje se, evo sada, neposredno pripravljamo.

Zato nam Crkva kroz ovu sedmicu stavlja pred oči lik Noa.

A sveti Pavao? — On je najveći apostol i misionar. Čitav život mu je bio putovanje, na kojemu je sijao čisto i zdravo sjeme riječi Božje.

Dakle, sveti Pavao je bio najgorljiviji sijač Božjeg sjemena, koje pada i ljudske duše da ih oplodi i oživi. A baš ove nedjelje se čita ona lijepa Isusova priča o sijaču i sjemenu.

Sjeme je — kaže Isus — riječ Božja. A baš se u korizmeno vrijeme propovijeda i sluša riječ Božja češće nego ikada, ona riječ koju je, onako gorljivo i neutrudivo, sijao nenatkriljivi apostol naroda, sveti Pavao.

Ove nedjelje čitamo i odlomak njegove druge poslanice Korinćanima. U njemu nam crta svoj mukotrni život koji nam u ovo pokorno korizmeno vrijeme može i mora služiti kao uzor pobuda.

Zar nećemo dragovoljno ispunjavati one blage crkvene zapovijedi o korizmenom postu i nemrsu, kad nam sv. Pavao priča:

„... više puta sam bio u tamnicama, preko mjere rana zadobih, mnogo puta sam bio u pogibelji smrtnoj. Od Židova sam primio pet puta četrdeset nanje jedan udarac. Tri puta sam bio šiban, jedamput kamenovan, tri puta sam doživio brodolom, noć i dan topio sam se na pučini morskog?”

I Noe, i Pavao, i Krist, svojom pričom o sijaču i sjemenu, daju nam, eto, dovoljno gradivo za razmišljanje za pripravu na korizmu.

Crkva nam pruža spasonosna sredstva, i ko ih bude već sada upotrebljavao, u korizmi će sjeme riječi Božje proklijati u njegovoj duši, uzrasti i lonijeti uskrni plod. Pa ako kroz ove dane osjetimo u sebi slabost i sma-

U ludom smo vremenu poklada.

Sve luduje, traži veselja i zabave. Odlazi se na plesove, traže se uzorci za nove haljine. Treba i na krabuljni ples; tu je najviše prigode za zabavu. Tu je lijepo, veselo, puno svakojakih privlačivosti.

Novac se baca, kupuju se haljine, divne, svilene, od najmodernije svile, nove cipele, ogrtači, kostimi za maskiranje; treba platiti i ulaznicu, a i na plesu se pokazati, pa kupiti ovo ili ono, sve što ponude.

Potroši se na hiljade dinara! A zašto? Među tima ima možda i koja, nazovi, komunistkinja koja propovijeda socijalnu pravdu, traži da se pomognu siromasi, zapušteni i besposelni radnici... I ona je novac bez potrebe trošila, dok su siromasi u svojim bijednim kućicama jaukali od gladi i studeni, čekajući da im se neko smiluje.

Poklade su. Reda se ples za plesom, jedan ljepši i privlačiviji od drugoga. Ali uza svu privlačivost, uza sav sjaj što ga imaju, veće je i jače njihovo razorno djelovanje, pogotovo djelovanje krabuljnog plesa, gdje triumfiraju zli duhovi, koji su prisutni na svakom plesu.

U sjajnoj dvorani, okićenoj šarenim papirom, velikim svijetlacima i blistavim ogledalima, sakuplja se vesela zakrabuljena mladež. Odjekuje smijeh i šala.

Glazba završava — ples započne. Ispočetka malo ukočeno, a kasnije sve brže i veselije. Zvukovi postaju jači i diraju već razdragana srca plesača. Parovi se vrte. Mladić prima djevojku u

svoje ruke, zavrti se s njom dva, tri puta, pa dobije drugu, treću i tako naprijed dok se svih ne zasiti.

Ali još je nešto vidjeti tu. Mnogštvo se zlobnih duhova vrti oko plesača. Neki su se poredali na ogledala i pažljivo prate parove, pa sve nešto zapisuju u svoje bilježnice. Ima ih i po mračnim kutovima i sobicama, jer i tamo ima parova.

Već je zora navijestila dan kad su se plesači i plesačice vraćale svojim kućama, blijede i umorne, sa praznim srcem.

U dvorani su ostali još samo zli duhovi. Zbrojili su bilješke, i jedan od njih počne da čita:

— Dva i po milijuna grešnih skokova, doticaja i okretaja.

— Pedeset i šest hiljada najbezobraznijih misli i želja.

— Četrnaest, do sada čistih, djevojaka i mladića izgubiše nevinost.

A šta su sve učinile naše stare mušterije, to neću da spominjem.

— I zli duhovi veselo odu.

Drage katoličke djevojke, koliko grijeha, koliko uvreda se za vrijeme poklada nanese Božanskom Srcu!? — Nego, nešto drugo!

Mi, koje iskreno ljubimo Isusa, dajmo koliko možemo Bogu zadovoljštinu za bezbrojne grijehe koje Mu se u ovo vrijeme nanašaju. Ta zadovoljština se iskazuje molitvom, žrtvama i pohodima Svetotajstvu.

Dakle, kad ne možemo drugo, bar to!

M. M.

Boljševizam i katolicizam

Fanatizam, s kojim se boljševizam bacio u strastven boj protiv svemu što nosi na sebi Božje ime i pečat nadnaravnosti, postao je tako paklenski, da se uistinu ne da više protumačiti naravnim silama.

Poznatijem njemački poznavalac boljševizma, njegove biti i njegovih nakana, Bertram Schmitt piše o tom demonizmu boljševizma:

„Ne treba dokazivati, da se boljševizam osniva na načelnom bezboštvu. Ali s tim nije mnogo rečeno, jer je načelno bezboštvo temelj i nekih drugih državnih doktrina, ali one ne zabacuju religiju, već je nastoje upregnuti u službu države, u koliko se da zlorabiti u takve svrhe. Puštaju je da vrijedi tako dugo i tako daleko, dok ne

laksalost, molimo, kao što moli Crkva na početku današnje sv. Mise.

„Ustani, što spavaš, Gospodine? Ustani, i nemoj nas odbaciti za svagda! Zašto odvrćaš lice svoje, zar zaboravljaš nevolju našu? Tijelo se naše valja po zemlji. Ustani, Gospodine, pomozmi nas i izbavi nas.”

Liturg

Prva kula se ruši!

Lenjin je u svoje vrijeme rekao, da će prva boljševička kolonija biti Španjolska. — Znao je on da se jedino stiskanjem obruča sa dva skrajna kraja može Europa podvrgnuti vlasti treće internacionale. Radi toga je komunistička svjetska mreža glavno uporište stvorila u Španjolskoj. I ta mreža se imala potpuno stegnuti i snažnom revolucijom donijeti Sovjetskoj Rusiji prvu koloniju.

Nu stvar je krenula drugim smjerom nego što su mislili „drugovi”!

Francuski novinari, koji su pošli crpiti izvorne vijesti u Španjolsku, misleći da je tamo sve boljševizirano, morali su konstatirati „da velika većina Španjolaca ima isti pojam o svojoj prosvjeti i kršćanstvu. Stalno je to, nastavljaju oni, da vojnici nisu našli drugo sredstvo kako bi spasili španjolsku prosvjetu od stranog upliva, nego da se oslone na najveću snagu u svojoj zemlji, na katolicizam.”

Sa onim tisućama umorenih svećenika i redovnika, strijeljanih biskupa i porušenih crkava i samostana komunizam je pokazao pravo lice. Zvijerstvo boljševika pokazalo se u onom mrcvarenju i sotonskom uživanju, u mučenju nedežnih žrtava. Njihovo

bjesnilo protiv vjeri pokazalo se u onom gadnom činu kada su iz mitraljeza pucali u Srce Isusovog ogromnog kipa, koji se nalazi nedaleko Madrida i koje je bilo pokrovitelj cijele Španjolske.

Španjolski narod, katolički španjolski narod, videći sve to, ustao je, spreman na žrtve i odvažan na skrajnje mučeništvo „da — po riječima Sv. Oca — brani i obnovi Božje i vjersko pravo, t. j. pravo i dostojanstvo savjesti, prvi uvjet i najčvršći temelj svakog ljudskog i građanskog dobra”.

Ustala je prava Španjolska uz lozinku: „Bog to hoće”, na novu križarsku vojnu, koja nimalo ne zaostaje za prvim križarskim vojnama, i hoće da se bore ne samo za Španjolsku već za cijelu Europu i čitavo kršćanstvo.

Sovjeti su uprli sve sile da se uzdrže u Španjolskoj, ali svijestan narod, koji nije boljševiziran koliko su oni držali, snažnim mišicima tjera dušmane iz svoje kuće.

Nije još došla konačna pobjeda.

Još je skoro četvrtina zemlje pod vlašću boljševičkog srpa, gdje vlada generalštab iz Moskve. Ali, ipak, oslobodenje najvećeg dijela Španjolske predstavlja snažan i, nadamo se, konačni korak istrebljenju komunizma u toj napućenoj zemlji.

izrazili svoje misli o vjeri. Osobito to vrijedi za filmove: „Turksib”, „Borba za zemlju” i „Zemlja”.

Volja, o kojoj se u „Turksibu” govori, nije jednostavna, čovječja volja. — Željeznica Sibirija—Turkestan mora se sagraditi. Fanatična, nadčovječna volja je obuzela ljude koji je grade. Tu nema zapreke. Masivno gorje, što stoji na putu, miniraće se i porušiti. Tako mora biti! To je volja stranke, a čovjek je njezin sužanj.

Još jasnije se izrazio Dovšenko u svome filmu: „Zemlja”. Već prvi prizor je demonski silan: Tu je kmet, koji, još umirući, poseže rukom za jabukom i jede je sa sve većma užarenim licem, simbolično se združujući s materijom! — Sada ju je pojeo! — Njegovo obličje kao da je predano materiji, koja je postala njegova, i on je postao njezin. U toj predanosti padne sa posmjehom sreće na zemlju.

Zemlji, materiji je služio njegov život, njegova moć, njegova volja! — Niti s jednom riječi nije u tom prizoru izražena kakva protuvjerska tendencija, a ipak, tko zna gledati, vidi u tom, doduše vrlo umjetničku, ali, također, i demonsku karikaturu kršćanske sv. Poputbine. Tko je imao prigodu opažati vjerne kršćane dok primaju zadnju sv. Pričest, taj će istom moći razumjeti Dovšenka i njegov film. Tu vidiš žarenje očiju i povećanje poteza na licu kao u času kad se kršćanin čovjek združuje sa Stvoriteljem. Ali u filmu je ono svjetlucanje zločesta, demonska sila, a kod umirućeg vjernika je dah nadzemaljskog Božanstva.

Tko je vidio taj film, taj razumije, zašto boljševizam ne može zlorabiti vjeru u svoje svrhe. Tu uistinu Bog nema mjesta, nema nikakva smisla. Tu može vladati samo boj, zadnji bezuvjetni boj do skrajnosti.

Iz toga demonstva može se razumjeti, što boljševizam hoće pod tako često ponavljanim riječima: „novi čovjek”, „novo življenje”.

Ako uzmeš u ruke njihove novine, čini ti se, kao da si postavljen u vrijeme prvih kršćana, koji su također bili puni ideja o novom životu. Posebna je odlika ove tamne, mračne sile, da se znade, ne obzirući se na sve prouzrokovane grozote, boriti protiv Krista u prilici svjetlosti.

Zastalno, broj takvih opsjednika nije velik, ali ih ima!

Boljševizam ima samo jednog pravog protivnika: kršćanstvo. Zato nije prava fronta: tamo boljševizam, ovdje nacionalizam, socialna demokracija ili što slična. Konačno je samo jedna fronta: Boljševizam — kršćanstvo, a na osobiti način boljševizam — katolicizam.

Boljševizam hoće novoga čovjeka bez Boga; da dostigne taj cilj upotrebljava sve čovječje i demonske sile. — Katolicizam hoće novoga čovjeka, slična Bogu-čovjeku; da doduše do tog cilja dane su mu nadnaravske, Božje sile.

Tko će pobijediti?

Pobjedom nacionalista u Španjolskoj srušio se prva i najsnažnija kula komunista izvan Rusije. Ali ne samo to, već na ledima Španjolske osvijestio se mnoge države kojih broj se, nakon onog historijskog govora slavnog vladajućeg Pape španjolskim bjeguncima, pomnožava u protivničkom stavu napram boljševizmu, osudujući ga kao opću socijalnu pogibelj. I mnoge vlade sa svojim vodama, kao Roosevelt, Baldwin, Hitler, Mussolini, Salazar, Van Zeeland, Miklas, Justo... uzeše otvoreni stav protiv komunista.

Dobro je, na koncu, zapamtiti riječi generala Franca: „Komunizam je htio provesti u Španjolskoj svoju konačnu revoluciju, i bacio je u užasno klanje veliki dio zemlje. Ali Španjolska je ponosna zadatkom koji joj je u dio pao, da naime brani zajedničku prosvjetu svih europskih naroda. *Prihvatili smo se bitke i tjeramo je sve do kraja, e da tako jednom za uvijek bude zapečaćena sudbina komunističke internacionale upravo u Španjolskoj!*”

Bog to hoće!

Jra Denys — Siena

U VARŠAVI OD GRIPE oboljelo je preko 100 hiljada lica. U Lavovu i okolini vlada strašna studen. Zabilježena je temperatura od 25 stupanja ispod ništice.

Vladimir Polić

Ako budu katolici smatrali svoje katoličanstvo kao apstraktnu dogmu, koja nema dodira sa životom, uspjeh boljševizma neće biti neznatan; ako nam je, pak, katoličanstvo živa istina, Božja sila, koja mora obnoviti naš privatni i socijalno-politički život u duhu Kristovu, tada nema sumnje, da će Bog-čovjek nadvladati opsjednute i skršiti kosti Opsjedaču.

D. F. G.

Po državi

DR STOJADINOVIC I DR MACEK 16. t. mj. sastali su se u Dubravama kraj Brežica te upoznali jedan drugoga sa svojim gledištima. To je važno, pošto su vrlo često razni posrednici drukčije tumačili načelne stavove jedne i druge strane, pak je zbog toga dolazilo do neizvjesnosti u pojedinim pitanjima. U tom pogledu sada nakon ovoga sastanka vladina JRZ i b. SDK potpuno su obavještene i na čistu, što jedna, a što druga strana zastupa. Dr Korošec je ovim povodom izjavio: „Stvari se juče nijesu pokvarile, već smo učinili korak naprijed. Kao što ste čitali u novinama, oba političara su zadovoljna došla u Zagreb... Mi idemo naprijed. Treba sa ljubavlju raditi, da se ne bi učinile pogreške na ovoj ili onoj strani.“ — „Seljački Dom“, glavno glasilo b. HSS., od 21. t. mj. piše: „... U čemu je stvar? Svakako je od političke važnosti, da je taj sastanak uopće bio, jer tu prvi puta za vrijeme diktature dolazi izravno hrvatski narod preko svoga predsjednika i vođe dra Vladka Mačka, kao predstavnika hrvatskoga naroda — u dodir s predsjednikom beogradske vlade kao predstavnikom sadašnjeg režima. Time je ne samo rečeno, nego i manifestirano, da je i sama beogradska vlada uvjerenja i zna, da su današnje političke prilike nezdrave i da ne može ostati tako, ako se želi urediti prilika u zemlji. — No, a može li uredjenje prilika u zemlji uslijediti jednim sastankom; može li jednim sastankom biti riješeno hrvatsko pitanje kao najteži problem u zemlji? Tko misli, da je to moguće, taj se jako vara i pokazuje samo nepoznavanje težine političkih problema u zemlji. Toliko puta bilo je već naglašeno, da se radi o sporazumu Hrvata i Srba preko svojih legalno izabranih predstavnika, a ne o sporazumu hrvatskoga naroda sa jednom političkom strankom. — Prema tomu sastanak kraj Brežica bio je razgovor o političkim prilikama i problemima u zemlji, a ne ujedno i njihovo rješenje, jer bi u tom slučaju predsjednik beogradske vlade morao biti predstavnik Srba i Srbije kao što je dr Maček predstavnik Hrvata i Hrvatske. — Jasno je prema tome, da nema govora o sporazumu, jer su za sporazum potrebni politički predstavnici, koji moraju izići iz slobodno provedenih izbora. — Hoće li pak sam razgovor kraj Brežica donijeti kakvih političkih olakšanja i prilazne k boljim prilikama u zemlji, to će se vidjeti i prema tomu suditi njegova vrijednost i gledanje političara u današnjoj beogradskoj vladi na hrvatsko pitanje i ostale probleme u zemlji.

POTPIS VJECNOG PRIJATELJSTVA JUGOSLAVIJE I BUGARSKJE. 24. t. mj. na vrlo svečan način potpisali su oba predsjednika gg. dr Kjoševanov i dr Stojadinović ugovor o nenarušivom miru i iskrenom i vječnom prijateljstvu između Jugoslavije i Bugarske. 25. t. mj. je izvršena i ratifikacija ovog ugovora te je već stupio na snagu.

DR PERNAR O MOGUĆNOSTI SPORAZUMA. 17. t. mj. prilikom blagoslova zastave b. HSS u Gornjem Rajčeu kod Novske prvak b. HSS g. dr Ivan Pernar u svom govoru naglasio je, da je sporazum između Srba i Hrvata moguć, ako hrvatski narod dobije ono, što traži, a što su njegovi predstavnici istakli toliko puta.

COPORI VUKOVA sve češće se pojavljuju po ograncima Zrinske Gore oko Kostajnice i nanose veliku štetu seljacima. Kako je u planinama napadao dubok snijeg, ostali su bez hrane, pa se spuštaju u sela.

5 MILIJUNA PARI CIPELA prošle godine izradila je tvornica Bata u našoj državi.

ZA SPOMENIK MARSALU PILSUDSKOM prvu nagradu dobio je hrvatski kipar Antun Augustinčić. U tu svrhu poljska vlada bila je raspisala međunarodni natječaj. Natjecalo se 50 poznatih kipara iz Poljske, Italije, Jugoslavije, Belgije, Francuske, Engleske, Njemačke, Amerike, od kojih je naš Augustinčić dobio prvu nagradu od 10 hiljada zloti i izradbu spomenika. Taj veličanstveni spomenik, koji će imati ogromne dimenzije i nalaziće se na najljepšem mjestu grada. stajaće 4 i po milijuna dinara.

FINANCIJSKI ODBOR Nar. Skupštine uzeo je već u pretres državni proračun za g. 1937.—38. te ga je već prihvatio u načelu sa 18 glasova protiv 12. Sada ga pretresa u pojedinostima.

CENTRALA ZA TRANSFUZIJU KRVI ustanovili su u Beogradu. U njoj su upisani svi, koji su liječnički pregledani i proglašeni sposobnima za davanje krvi. Hranu dobivaju besplatno u bolnicama. Prilikom svakog oduzimanja krvi dobivaju najmanje 500 dinara. Dosad ih se u tu svrhu prijavilo u Beogradu oko 100. Većinom su besposleni radnici.

OKO 30 HILJADA GLUHONIJEVIH je kod nas, a samo su 4 zavoda u čitavoj državi za tako veliki broj tih bijednika.

NAR. SKUPŠTINA nastavlja rad 1. veljače 1937. Najprije će se uzeti u pretres trgovački zakon, pak razne međunarodne konvencije. Istodobno radiće i Finacijski odbor, koji će nastaviti pretres prijedloga drž. proračuna za g. 1937/38. Čini se, da će Nar. Skupština biti stalno na okupu te se njene sjednice ne će odgađati, dokgod ne bude izglasan drž. proračun.

ZA KRAĐU I UNISTENJE KATALOGA dva daka škopske realne gimnazije isključena su zauvijek iz svih škola. Da unište tragove o svojim rdavim ocjenama i kaznama, kroz prozor su upali u zbornicu, uzeli katalog, poderali ga i bacili u rijeku Vardar.

SNIJEG PADA gotovo u svim krajevima, a na ličkoj pruži osobito jako. Ipak još nigdje nema smetnja u željezničkom prometu osim što po koji vlak dolazi s malim zakasnjenjem.

PROF. KOLOMAN RACI, naš najbolji poznavalac i prevodilac grčkih i latinskih pisaca, umro je u Zagrebu. P. u m.!

Što drugi pišu

Ljudožderi u Rusiji

U posljednje vrijeme štampa je zabilježila više slučajeva povratka bivših ruskih zarobljenika. Pred neka tri mjeseca povratio se u Molvu i bivši zarobljenik Florijan Kozarić.

„Hrvatska Straža“ u svom 11 broju izvještuje kako je njezin suradnik posjetio u Molvama g. Florijana Kozarića, koji mu je o Rusiji pripovijedao strahovite stvari. Između ostaloga, pričao mu je i ovo:

„Došla je i najžušnija godina gladi od svih 1933. Čovjek jede čovjeka! Kozarićeva susjeda Marija Temaševska pojela je najprije devetogodišnju kćerkiću, a onda šestogodišnjeg sinčića. Muž joj je od glada već prije umro. Otekla je i poludjela. Jao putniku koji bi se na večer usudio kroz selo. Neka žena donijela je iz grada bratu na selu nešto hrane, a on ju je htio sjekrom zaklati. Jedva se spasila.

I još nešto nepojmljivo: Židovi su ljudsko meso prodavali na trgovima! Robu su pripravljalj ovako: Ulicom ide dječak. Neki čovjek sustavi ga, dače mu pismo i pet rubalja nagrade, ako odnese na adresu, a ta adresa: tamo je ljudska klaonica.

— To vam gotovo ne mogu vjerovati. rekoh.

— Ne morate, ali tako je bilo, ja sam to vidio. Imao sam i knjigu, u koju sam sve ove slučajeve pobilježio, ali znate kako je — na granici mi je uzeli!

— A, Židov? Zar ga nijesu kaznili?

— Isprva ne, vlast nije znala ili nije htjela znati. Kasnije je bilo više sudskih procesa zbog toga. Bio sam više puta na sudu i slušao. Bili su osuđeni na tri godišne zatvora.

— Kako? Samo tri godine?!

— Vi se čudite? Židovi vladaju tamo, Židovi se osvećuju za ono što su doživjeli u carskoj Rusiji. Recite nešto protiv Židova i eto deset godina prisilnog rada.

Kod Florijana Kozarića se opaža veliko neraspoloženje prema Židovima, koji u Rusiji igraju posebnu ulogu. U tomu se zbilja slažu i najnepristraniji izvještaji. U ustima Florijana Kozarića riječ „Žid“ zvuči nešto kao krvopija, tlačitelj. On kaže:

— Ja im nikada ne ću orostiti! Vidio sam, kako su po dvadeset ljudi svezali na dasku i pustili ih niz vođu. Vidio sam kako su Ruse, pa makar bili i komunisti, polijevali uzvanelom vodom. Jednom sam im prigovorio; nemojte tako gizdavati raditi.

— A oni? Što su vam odgovorili?

— Sta, svinjo, mi ćemo vas već sputati. Ja to njima nikada ne „prošču“ — ponovi on.

SVRSETAK PROPAGANDNIH DANA. Propagandni dani križarske štampe svršavaju koncem siječnja. U to vrijeme dužna su sva društva povratiti sabirne arke otposlane za štampu, odnosno opravdati, zašto nije program izvršen.

Život Šibenika

IMENOVANJA I PREMJEŠTANJA SVECENIKA. Od preuzv. biskupa imenovani su dotično premješteni: O. Kamil Zabeo D. I. duhovnikom Bisk. Dačkog Sjemeništa mjesto o. Petra Perice D. I., koji je premješten u Dubrovnik. — Don Ivo Grigurev upraviteljem župe Primošten mjesto don Petra Vlasanovića, koji je imenovan dušobrižnikom Velog Rata. — Don Ante Spika upraviteljem župe Vrpolje (kod Šibenika) te oskulentom Lepenice. Boraje i Vrsna. — Don Ante Letinić župskim pomoćnikom u gradu i koralnim vikarom u Stolnoj Bazilici te upraviteljem crkve sv. Ivana u Šibeniku. — Don Josip Spanić vjeroučiteljem u stručnoj produžnoj školi u Šibeniku.

O. PETAR PERICA D. I. 23. t. mj. morao je odlukom svojih starijina ostaviti naš grad i otići u Dubrovnik na svoju novu dužnost. Obljubljeni i simpatični pater obavljao je duhovničku službu u Bisk. Dačkom Sjemeništu i bio duh. voda daka-Križara u našem gradu. I njegovi sjemeništarci i njegovi daci-Križari rasti su se od njega teškom boli u duši i suzama u očima. I pater je priznao, da rijetko plače, ali ovaj rastanak ganuo ga je do suza. Nije bilo dosta što su se njegovi sjemeništarci i daci-Križari na posebnim sijelima oprostili od njega, već su ga svi ispratili na kolodvor, gdje se upravo morao otrgnuti od njih i uskočiti u vagon. Uz mnoge druge ispratili su ga još na kolodvor i preuzv. biskup dr J. Mileta i sva uprava Sjemeništa. — Šibenik o. Pericu neće nikada zaboraviti. Njegovi poštuvaoci i prijatelji žele mu mnogo Božjega blagoslova u novom radu i — što skoriji povratak u Šibenik!

SELJAK-UMJETNIK. — Prošle subote je naš uredništvo posjetio seljak mladić Mate Šperanda iz sela Ružića kraj Drniša, i donio sa sobom jedan mali, ali veoma uspjeli, drveni kip Matije Gupca, relief dra Mačeka u gipsu i nekoliko portretnih crteža, među kojima i crtež glave pk. Mate Meštrovića, oca velikog hrvatskog umjetnika Ivana Meštrovića. — Iz svih radova se može vidjeti da ovaj seljački mladić ima dosta umjetničke nadarenosti ili, kako on kaže, umjetničkog „duva“.

KNJIGE DRUSTVA SV. JERONIMA ZA GOD. 1937 stigle su, kako smo to već javili. Molimo članove, da se požure, da ih pridignu u Trafici „Karitas“ (kraj g. G. Radića), da ne bi kasnije ostali bez njih.

SVIJEČNICA U KATEDRALI SV. JAKOVA. U utorak 2. veljače, na Sviječnicu, biće ujutro u 6 s. župska sv. Misa, pak tihe u 7, 8 i 9 s. U 10^{1/2} s. biće blagoslov svijeta, procesija oko crkve i sv. Misa sa pontifikalnom asistencijom. — U Novoj crkvi biće u 5^{1/2} s. ujutro pjevane lekcije, a iza njih pjevana sv. Misa. U 10 s. biće druga pjevana sv. Misa, a popodne u 5 s. blagoslov sa Presvetim.

NA PRVI PETAK, 5. veljače, imaće Križarice i Male Križarice u crkvi sv. Ivana zajedničku sv. Misu i blagoslov u 6^{1/2} s. ujutro i večer u 7 s. blagoslov.

POBOZNOST GOSPI LURDSKOJ. — U dolačkoj žup. crkvi 2. II. u 7^{1/2} župska sv. Misa sa blagoslovom svijeta. U 5 sati pos. p. počima devetnica „Našoj Gospi Lurdskoj“. Svake večeri je sv. Ruzarij, propovijed, pjevane Litanije i blagoslov sa Presvetim. Služba Božja počima svake večeri na 5 s. Na koru pjeva zbor Križarica iz Doca.

U FOND NASEG LISTA doprinijeli su: Mjesto čestitke k vjenčanju Petrović Vjere i Fržop Zvonimira: Don Petar Vlasanović (Primošten) Din 20 i don Ante Radić Din 10. — Da počaste uspomenu pk. Ive Milina: Don Frane Antunović (Zemunik) i don Ante Radić po Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

Križarske vijesti

NOVO KRIZARSKO BRATSTVO osnovano je u Odžaku, okružje Sarajeva.

DUHOVNE VJEZBE. Održane su duhovne vježbe u Kotoribi i Draškovcu od 24. I. — 30. I. 1937.

NOVI TEČAJEVI. Najavljeni su tečajevi u Vinagori 31. I. te 31. I. 1937., 1. i 2. II. 1937. Krapini 6 i 7. II. 1937. u Brčkom 11. 12 i 13. II. 1937. u Subotici 14, 15, 16 i 17. II. 1937.

ODRŽANI TEČAJEVI. Održan je tečaj u Baški, Gor. Predrijevu, te Podr. Slatini, a tečajeva je održao brat Halat.

SIJECANJSKA SKUPŠTINA. Tokom mjeseca siječnja sva križarska društva imaju obaviti radnu siječanjku skupštinu, te o njoj zapisnik i preglednicu preko okružja, odnosno krajevnih odbora, poslati na VKB.

Po svijetu

ZDRAVSTVENO STANJE SV. OPAPE je relativno dobro. Boli na nozi skoro sasvim popustile. Visoki bolesnik p. ma i dalje posjete svoga drž. tajnika kardinala Pacelli-a i drugih crkvenih ličnosti preko kojih upravlja svim važnijim crkvenim poslovima. Njegov jaki tjelesni ust. odolijeva bolesti. Cijeli svijet s velikim nimanjem prati tok njegove bolesti i uvijek nove obavijesti, dok se po cijeloj Crkvi moli za život i zdravlje Glavara Crkve. — SPANJOLSKI BRATOUBILACKI R. još uvijek traje. Nacionalisti napreduju prema Malagi, važnoj španjolskoj luci. Od ljenja generala De Llano jurisem su osvojila položaje crvenih sjeveroistočno od G. nade između Sierra della Mora i Sierra Tajeda te se maršem počela spuštati u dolinu Malage. Nacionalisti su uvjereni, da time zapečaćena sudbina Malage. Za Madrid još uvijek se vode najgorčnije borbe. Najnovijom taktikom nacionalisti nastoje, da sa svih strana opkole i tako prisile predaju. Njihovo zrakoplovstvo i topništvo neprestano ga bombardira. Uslijed toga nastaju mnogi požari. Tako je i ogromna zgrada središnje telefonske centrale zahvaćena požarom.

DO 7 MILIJUNA NEZAPOSLENI biće ove godine u Sjedinjenim Američkim Državama.

PRIMIRJE IZMEĐU NANKINSKIH POBUNJENIČKIH ČETA u Sianfu zaključeno je do 15. veljače, da se do toga ka sva sporna pitanja rasprave u izvršnom odboru Kuomintang.

VELIKA STUDEN U RUMUNJSKOJ Iz mnogih mjesta Rumunjske javljaju silnoj studeni. Temperatura se kreće između 20 i 25 stupanja ispod ništice. Ima i smrtnih slučajeva.

JEDNA UDOVICA SPALJENA JE u VA u indijskom mjestu Luknovu. Engleske vlasti, koje su zabranile ovaj običaj spaljivanja žene poslije muževljeve smrti i kažnjavaju ga najstrožim kaznama, pokušale su spriječiti ovo spaljivanje, ali je žena već izgorjela. To njeno spaljivanje izvršeno ispred jednoga hrama, u prisustvu nekoliko hiljada Indusa.

PRISTUP U SOCIJALISTICE ORGANIZACIJE zabranili su svojim vjernicima meksički biskupi.

42 MILIJUNA I 470 HILJADA STANOVNIKA po zadnjoj statistici bilo je u Italiji prošle godine u Italiji.

KATOLICKE ZENE POLJSKE održale su svoje zborovanje u Czenstochovi, tom go. sovitolom Marijinom svetištu. Bilo ih je u okupu 90 hiljada iz čitave Poljske. Javili su isposvjedile svoju katoličku vjeru i zaljublile, da će se odlučno boriti protiv bezboštva boljševizma.

USLIJED VELIKE POPLAVE U MEXICU, koja je obuhvatila već devet saveznih država, nastala je šteta od mnogo milijuna dolara. Preko 800 hiljada ljudi ostalo je bez krova nad glavom. Postoji bijeda, da će se ovaj broj još i povećati, što poplava i dalje traje. Ova velika poplava prouzrokovala je eksploziju nekoliko tankova nafte, uslijed koje se zapalila cijela dana gradska četvrt u Cincinnati. Potpuno su izgorjele 32 kuće i 2 velike tvornice. Plamen je suklljao oko 100 metara visok. Pretsjednik Roosevelt izdao je naredjenje, da se mobiliziraju sve raspoložive snage i odmah što izdašnije pomogne žrtvama ove poplave. I on sam je stalno na poslu.

USPJEH VJERSKIH SKOLA U HOLLANDIJI. Zadnjih 5 godina broj učenika na državnim školama opao je za 90 hiljada, dok je broj učenika u vjerskim školama porastao za 120 hiljada. Vlada je pod pritiskom „štednje“ pokušala oštetiti vjerske škole, ali nije uspjela, jer su se toj vladinoj namjeri zajednički oprli koliko katolici toliko i protestanti.

FRANCUSKO—TURSKI SPORAZUM predviđa široku autonomiju Aleksandrete sastavu sirijske države pod zaštitom Društva Naroda. Turska vlada je potvrdila ovaj sporazum između Francuske i turske delegacije u Ženevi.

OPADANJE PORODA U ITALIJI. Iako broj brakova raste, opaža se stalno opadanje poroda. Tako je u godini 1936. rođeno 34 hiljade 162 djece manje negoli u godini 1935. Talijansko novinstvo to uvelike zabrinjuje.

VRTIĆ. Vrtić, list za djecu, redovno izlazi u Sarajevu u lijepoj opremi u stručnom uredništvu gosp. Dr. Pavlinca. Uporozuju se križarska bratstva da se za proširenje Vrtića zauzmu, jer je Vrtić list za Male Križare. Sve narudžbe šalju se u Sarajevo, Korošćeva ul. 15.